

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3034/2020
28.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Горан Аврамовић адвокат из ..., против тужене Републике Србије-Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4652/19 од 11.05.2019. године, у седници већа која је одржана дана 28.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4652/19 од 11.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П 1357/18 од 02.04.2019. године, која је допуњена решењем истог суда од 03.07.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати износ од 504.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.04.2019. године као дана пресуђења па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев преко износа досуђеног ставом првим изреке а до траженог, односно за још 86.000,00 динара са законском затезном каматом од дана 02.04.2019. године као дана пресуђења, под претњом принудног извршења, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 460.370,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде са законском затезном каматом почев од извршности пресуде, па до коначне исплате, под претњом принудног извршења.

Допунским решењем истог суда под истим бројем од 03.07.2019. године, обавезана је тужена да тужиљи, поред износа трошкова досуђених ставом трећим изреке пресуде истог суда П број 1357/189 од 02.04.2019. године, на име накнаде трошкова парничног поступка исплати и износ од још 71.280,00 динара у року од 15

дана од дана пријема решења, све са законском затезном каматом почев од извршности одлуке па до коначне исплате под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4652/19 од 11.05.2019. године, укинута је пресуда Основног суда у Чачку П 1357/18 од 02.04.2019. године, допуњена решењем истог суда од 03.07.2019. године и ставом првим изреке пресуђено тако што је усвојен тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиљи, на име накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, исплати износ од 504.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 12.03.2020. године као дана пресуђења па до исплате у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да јој на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, поред износа досуђеног ставом првим изреке, исплати износ од још 86.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана 12.03.2020. године као дана пресуђења па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи, на име накнаде трошкова парничног поступка, исплати износ од 515.150,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде са законском затезном каматом почев од извршности па до коначне исплате, под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 10.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

Од стране другостепеног суда није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је по решењу истражног судије Окружног суда у Чачку била у притвору од 08.12.2005. године до 08.05.2006. године. Правноснажном пресудом Вишег суда у Чачку К број 47/11 од 13.11.2012. године тужиља је ослобођена од оптужбе да је извршила кривична дела проневере из члана 364. став 3. у вези става 1. КЗ и злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, док је за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. КЗ оптужба одбијена, која пресуда је потврђена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-812/13 од 17.06.2013. године. Тужиља се захтевом за споразумну накнаду штете, 23.07.2013. године обратила Министарству правде РС, али није добила одговор. Тужиља је у притвору провела укупно 152 дана. Рођена је године, живи у ..., правник је, власник ..., има двоје деце, болује од срчаних болести, оболела је од псоријазе која се појавила за време боравка у притвору. Након притвора оболела је од алергије „близу астме“, има лабилан крвни притисак, не лечи се посебно психијатријски али пије Бромазепам 1,5 mg. Вештачењем је утврђено да је због последица боравка у притвору у периоду од 2005/2006 годину код тужиље констатован хронични посттрауматски стресни синдром-поремећај (...-...); депресија, умерени и

повратни депресивни поремећај (...-...) и трајна промена личности после доживљене катастрофе (...-). Ова обољења се клинички манифестују кроз анксиозност, стрепњу, страх, раздражљивост, емоционалну лабилност, емоционалну хиперсензитивност, нижи фрустрациони праг, снижење вољних и нагонских динамизама, поремећај спавања, поремећај апетита, снижено основно расположење, депресивна размишљања, негативан доживољај садашњости, негативна антиципација будућности, губитак животне радости, субјективно осећање дубоке повређености, омаловаженост, пониженост, осећање повреде људског достојанства, части и угледа. Редуковани су когнитивни капацитети, способност опажања, планирања, предвиђања, меморија, пажња, фокусирање. Оштећена јој је и радна способност и функционисање, отежано обавља свакодневне животне активности које би по редовном току ствари у будућности извесно остварила, што значи да јој је за поједине животне активности потребан већи напор. Животна активност тужиље је умањена за 20%.

На основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд закључио да је тужена, на основу одредбе члана 560. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 70/01, 68/02 и „Службени гласник Републике Србије“, бр. 58/04... 76/10) важећег у време одређиваа притвора, односно члана 584. став 1. тачка 1) сада важећег Законика о кривичном поступку, у обавези да тужиљи накнади штету чију је висину одмерио сагласно одредби члана 200. став 2. Закона о облигационим односима.

Наиме, код тужиље постоји умањење животне активности због боравка у притвору у периоду од 08.12.2005. године до 08.05.2006. године у висини од 20% која се манифестује на начин наведен у налазу и мишљењу судског вештака, те ценећи чињеницу да је тужиља била стара ... година у време одређивања притвора, као и сва трпљења и напоре које улаже у обављању свакодневних животних активности, правилно је другостепени суд закључио да износ од 504.000,00 динара представља правичну накнаду тужиљи за претрпљене душевне болове због умањења животне активности.

Накнада нематеријалне штете нема репарациони, већ сатисфакциони карактер, а износ који је досуђен тужиљи због умањења животне активности одређен је у складу са одредбом члана 200. став 2. Закона о облигационим односима. Због тога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права обзиром да је другостепени суд приликом одређивања висине накнаде водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Неосновани су и наводи у ревизији да није утврђено које животне активности тужиља врши уз повећане напоре и у посебним условима због претрпљеног умањења животне активности, обзиром да је вештачењем утврђено да код тужиље постоји отежано обављање свакодневних животних активности, што значи да јој је потребан повећан напор, да су редуковани когнитивни капацитети што значи да јој је смањена способност обраде података путем перцепције и способност опажања, планирања, предвиђања, меморије, да је оштећена њена радна активност и свакодневно функционисање.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. ЗПП одлучено је као у ревизији.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић